

FIBI SÁNDOR

MÁZSÁR LÁSZLÓ: ÉRINTÉSEK LÉLEKMINDENSÉGBEN

Tudtam, sőt tudtuk, hogy szereti a költészetet, de arra csak a közelmúltban figyeltünk fel, hogy ő maga is szívesen ír verseket, hiszen az internet közösségi oldalán mindannyiunk öröme közé is tette néhány alkotását. Ezekből a versekből azonban nem az érződött, hogy egy újabb igyekvő, kezdő költőcske rendezeti megmosolyogtatóan kedves igyekezettel verssorokká, verssé a gondolatait... A lírai alkotásokat, a szabad verset szerető és értő olvasó éppen azért figyelt fel Mázsár László alkotásaira, mert a versei értékes, kiművelt alkotások, amelyek lekötik a figyelmünket, gyönyörködtetnek és elgondolkodtatnak, valóban nagyszerűek. Nagyon megérdemlik, hogy kötetbe rendezve is eljussanak az olvasóhoz. És 2016 tavaszán ez a kisebb csoda is megtörtént, ugyanis Mázsár László saját kiadásban megjelentette első verseskötetét, melynek már a címe is figyelemfelkeltő: *Érintések lélekmindenségben*. Talán több évtizedes barátságunknak köszönhetően engem kért fel a kötet bemutatására. Megtiszteltetés volt számomra, hogy

László barátunk verseit én mutathatom be a költészet előtt szívüket megnyitó, a verset szerető ismerősöknek, barátoknak. Az első nyilvános találkozásra László versei és a vers olvasói között Komáromban került sor 2016. június 27-én, vagyis éppen László napján, és ezen a szép napon költőt avatunk, Mázsár László, felvidéki magyar költőt. Ismerjük hát meg Lászlót, az embert és a költőt.

Milyen furcsa is ez a mi világunk... László barátunk, aki 1950 püskösdi született a mátyusföldi Feketenyéken, 2016 püskösdién töltötte be immár a 66. életévét. És ma – ebben a viszonylag érett életkorban velünk ünnepli első önálló verseskötetének megjelenését, pedig az irodalommal, a saját műveinek publikálásából eredő szinte gyermekies örömmel aránylag nagyon korán megismerkedett. 1962-ben még csak hetedikes kisiskolás volt, amikor már megjelent első írása az akkor valóban fontosnak számító Pionírok Lapjában. Idézzük csak fel ezt a szép eseményt. Egy alkalommal, iskolából hazafelé menet, arra lettek figyelme-

sek, hogy az egyik ház előtt egy időseni szinte sírva tördeli a kezét, hiszen a szénszállítók a háza elé öntötték le a megrendelt szenet, és a néni el sem tudta képzelni, hogyan fogja ő azt egyedül behordani a fáskamrába. Ösztönösen a néni segítségére sietett az öt vidám kislegény, fél óra alatt végeztek a szén behordásával, és csak csodálkoztak azon, hogy a néni végtelen szeretettel hálálkodik, sőt pénzt kínál nekik a segítségért, amit ők természetesen nem fogadtak el. Saját bevallása szerint ma is úgy emlékezik erre az esetre, hogy ez a történet megfogta gyermeki lelkét, és tanárainak nem is említve az esetet, megírta és írását elküldte a szerkesztőségbe. Meglepetésére az írás meg is jelent a lapban, ami a hidaskürti iskolában, ahol már akkor is együtt tanultak a hidaskürti, feketenyéki és a vízkeleti gyermekek, nagy esemény volt. László barátunk csak nemrég tudta meg, hogy e lapból kivágott gyermeki írást az iskola krónikája ma is őrzi. 1966-tól a Galántai Magyar Tannyelvű Gimnázium diákjaként már az Új Szó rendszeres levelező tudósítójaként írásaival

gyakran segédkezett az embereket ért sérelmek orvoslásában. Hamar rádöbent arra, hogy ezekben a kis tudósításokban meglepő erő van, hiszen megjelenésük után rendszerint felgyorsult az ügyek pozitív intézése, és a sérelmet elszenvedők szinte minden esetben személyesen köszönték meg az ifjú publicista segítségét. Ezekben az években az említett írásokon kívül a Hét és az Új Ifjúság című hetilapokban is gyakran jelentek meg írásai, de ami a mi szempontunkból a legfontosabb, az ifjú költőnek az első versei is. László mindmáig köszöni a Galántai Magyar Tannyelvű Gimnáziumnak, hogy magas szintű tudással vértette őt fel, megszilárdította magyarságtudatát és beléoltotta az ismeretszerzés, a tanulás, de az önálló alkotás vágyát, igényét is.

A kitűnő érettségi után merészet és nagyot gondolva tanulmányait az akkori Szovjetunióban folytatta tovább, és a volgográdi állami egyetemen orosz nyelv és irodalom szakon szerzett tanári oklevelet. Ezekben az években a Vasárnapi Új Szó és az Irodalmi Szemle közölt tőle önálló írásokat, de versfordításokat is főként a hanti-manysi irodalomból, illetve Anton Pavlovics Csehov levelezésének, rövidebb irodalmi alkotásainak fordításait. A főiskolai évek időszaka nemcsak az orosz nyelv tökéletes ismeretét, hanem az orosz szellemi értékek megértését és befogadását, e sajátos értékrend mélyebb megismerését is jelentették számára. Saját bevallása szerint ebben a folyamatban hatalmas szerepe volt az Olga Nyikolajevna Kartasová iránt fellobbant és nagy érzelmi magasságba repítő, tiszta és szép kölcsönös szerelemnek, akivel

dött szerkesztőként, illetve főszerkesztőként, majd 2004-től Szentpéteren kulturális előadóként dolgozott. Jelenleg, hivatalosan már nyugdíjasként, Pereden él élettársával, Lieszkovszky Szarka Gabriellával, akihez a galántai gimnáziumi években lángoló diák-szerelem kapcsolta őt, és aki egy év időkülönbséggel szintén megözvegyült. Ő tehát a mi barátunk, Mázsár László, aki annak ellenére, hogy első verseskötetének mostani megjelenése alapján szintiszta pályakezdőként beszélünk róla, bizony egyáltalán nem kezdő verselő. Csakhogy a modern technika kegyetlenül megtréfálta őt, hiszen az 1974 és 2002 között írott számos versét az akkor még szélesebb körben újnak mondható számítógépben tárolta, amely azonban gondolt egy csillagpusztítóan kegyetlent, és totálisan lerobbant. László minden igyekezete ellenére közel harminc évnyi írásait nem sikerült megmentenie... Ebbe a kötetbe sorolt 43 vers és egy három versből álló triptichon – az ő sajátosan költői szóhasználata szerint triptich – így kimondottan csak az utóbbi évek termékeiből összeállított valóban igényes válogatás.

Sajátos szóhasználatot említettem. Igen, László barátunk nagyszerűen bánik a nyelvvel, csodálatosan, igazi költőként, úgy, hogy az újszerű szavak és szókapcsolatok, metaforák és egyéb költői képek, a csak az ő költői nyelvezetére jellemző költői jelzők, a gyönyörű epiteton ornansok hangulata a vers, a költői üzenet bűvkörébe csábítja és gondolkodásra készíti, de mindenekelőtt gyönyörködtetni és szinte ráébreszti az olvasót a költői nyelv

vasó szinte törvénytörően értelmezni szeretné, mit is jelent a lélekmindenség szó az Érintések lélekmindenségben könyvcímében. Ez a fogalom a versek olvasása folyamán fokozatosan nyer igazi jelentést. Mert nem csak az ember életútját jelenti, nem is csak a mindennapok szépségét, szomorúságát vagy életeseményeket, ez nem érzelmek naplója és nem tetteink összessége, nem csak természetszeretet és nem is az erotikáról árul el eddig nem ismert titkokat, hanem mindez együtt és még sokkal, de sokkal több... Egyszerűen ez a LÉLEKMINDENSÉG, amelynek része a napfény-szép élet, a hófehér-vitorla emberi lét – megj.: hihetetlenül szép és nagyszerű költői érzékre vall az emberi lét egyszerű fogalmat „hófehér vitorla” költői jelzővel díszíteni –, a felnőtté váló emlékezet, az elvetélt álmok, az udvar, ahol esetenként a cseperedő akácfák tuskéin gyakran fennakadt a Hold, az aggódó, a sűrke-halk elmenetelek, a túlhevült Nap, a porba fulladó holnapok reménye, a kozmoszba tűnt tudat, ami a prózai ember nyelvében halált jelent vagy éppen villan a hatalmas égbolti szikra, és mi szinte látjuk a csoda változását, esetleg a pillanatnyi hangulatunktól függően éppen a vihart jelző elbűvölően szép, egyben félelmet keltően ijesztő villámot... De egyedien gyönyörű a Hold suttagó üzenete a felnövekvő fiatalembernek, mely szerint, FIAM, NEM VAGY TE APRÓ, JELENTÉKTELEN, SZERETETED FÉNYE AKÁR A MINDENSÉG KIS MELEGE LEHET. És tény, hogy ez a képzelte – a valóságban soha el nem hangzott – üzenet lényegében költőnk egész életének és költői alkotásának a krédójává vált, hiszen verseit teljes mértékben áthatja

a szeretet szépsége,
a mindennapok gondolatainak lírai tisztasága. A verset értő szinte azonnal ráérez, hogy a kötet

szabadverseket tartalmaz, hiszen a szabadvers különösen hozzájárul a szabad értelmezés csodájához.

Kedves Barátaim, mint említettem, 43 vers, pontosabban rím nélküli szabadvers és egy Hold-triptichon – vagyis három vers egy gondolati egységbe tömörítése alkotja László verseskötetét, melyben a verseknek a fantáziánkat megmozgató és éberen tartó 17 szabadszép Salvador Dali-illusztráció lett a könyvbéli állandó tár-

1972-ben házasságot is kötöttek, és Olga 2003-ban bekövetkezett haláláig boldog házasságban éltek.

Pedagógusi pályáját 1974-ben, a dunaszerdahelyi gimnáziumban kezdte, majd 1982-től tömegszervezeti munkát vállalt. A rendszerváltás után az Új Szóban, illetve más lapoknál műkö-

igazi szépségeire. Csak néhány ízelítő Mázsár László barátunk költői világát egyedivé tevő nyelvezetéből, az általa alkotott költői nyelv varázslataiból. Az ő költői megfogalmazásában már a verseskötetnek a címe is utal az emberi létnek a saját egyediségében is általános és fantasztikus jellegére. Az ol-

sa. László versei és a Dali-illusztrációk a verseskötetben barátokká szelídültek, és együtt egy viszonylag szokatlan, azonban egymást szinte érzékletesen kiegészítő, a megértést következetesen segítő, és immár a tisztán követhető gondolatvonulatokban realista, ám nem egy esetben realizmuson túli szürrealista világlátást, érzemvilágot tükröző verseskötetbe simogatott valóságot alkotnak. Ami viszont nagyon egyértelmű, és nem csak a költőt, hanem a verseit is szerethetővé varázsolja, éppen az a tény, hogy Mázsár László barátunk érzemvilágának, hitének, világlátásának szavakba öntött önvalomása ez a kötet. Ő nem ostorozza Adyként a közéletet, nem a költői sors és költői eszmeiség felett elmélkedik, nem a történelem alakulását boncolgatja, nem a világszabadságért száll harcba, nem korunk társadalmi és eszmei megosztottságát, a társadalmi rendet vagy éppen rendetlenséget teszi versei tárgyává, hanem nagyon igényesen, szép költői nyelven tárja az olvasó elé az emberi lélek gondokkal terhelt, de mégis tiszta és szép világát, a szeretet mindenhatóságát. Az emberi lélek eredendően tiszta világát, az ő világát, amely azonban a versei olvasásakor szinte teljes mértékben a mi világunkká válik. Ha nem komplexitásában akarnánk foglalkozni a verseskötettel, akkor talán azt is mondhatnánk, hogy vallomásos költészete szinte szokásos lírai napló. Ám a valóság az, hogy sokkal, de sokkal több annál. Az én értékítéletem szerint László verseskötete szavakba, versekbe, szabadversekbe formált tipikus ÉNLÍRA, a szubjektív érzésvilágnak a költészete, amely a költő gondolatait, érzéseit mutatja meg őszintén és nyíltan. Életörömök és élettragédiák, lélekfagyasztó és reményölő valóság, tragikus jelen és reménytelen jövő mellett optimista módon vállalja a valósággal való nyugodt szembenézést, az élettárs elvesztése valóságának a tudatosítását, a percek, az élő emlékképek gyönyörűségét is. Az ÉNLÍRÁNAK kitűnő művelői mindig is voltak a magyar irodalomban, akik közé most már egyértelműen sorolhatjuk László barátunkat is. Ő is tudatában van, hogy a szabadvers a költő által létrehozott egyedi csoda a költő, de mindenekelőtt a verset olvasó számára. Hogy miért? Szerintem minden bizonnyal azért, amiért a nagy klasszikusok verseit ma is csodálatosnak érezzük, hiszen évszázadokkal megírásuk után is ugyanazt

jelentik, ugyanazt az érzelmet, gondolati üzeneteket suttogják vagy éppen harsogják az olvasó tudatába, esetleg érzemmel telt ünnepi díszszobájába, az igazi tisztaszobába, ahol változatlan hévvel és intenzitással lelkesítenek, és éreztetik velük a költő kínját, gyönyörét-fájdalmát. Tehát az alkotás úgy válik az olvasó lelki kincsévé, hogy mindvégig a verset megíró költő lelki tulajdona marad, hiszen nincs szükség arra, hogy az olvasó saját érzelmi világához formálva értékelje. Ezzel szemben a szabadvers csak addig marad a költő tulajdona, amíg papírra nem veti, és bármilyen úton el nem juttatja az olvasóhoz. A szabadvers csodája, hogy a vers gondolatisága az olvasó sajátos egyéni értelmezése, élettapasztalata, világlátása révén kap egyedi jelentést, értelmet és értelmezést, új és új, más és más jelentést, hiszen az olvasó saját érzelmeit vetítve a versbe, úgy teszi sajátjává a verset, mintha az az ő szuverén alkotása volna, és a saját lírai énjét látja, érzi a versben. Lényegében ez a csoda történik László barátunk verseinek többségével is, hiszen fokozatosan az olvasó legőszintébb tulajdonává válnak, ám a versek olvasása közben mégis előfordulhat néha, hogy legszívesebben megkérdeznénk a költőt, egyformán értjük, ugyanúgy értelmezzük-e az üzenetét... Ezt a folyamatot a költő azzal is segíti, hogy a legtöbb versét cím nélkül sorolja be a kötetbe, mintegy jelezve, hogy nem akarja saját értelmezését az olvasóra erőltetni. Verseinek legjobb ismerője azonban ő saját maga, ezért is vállalja, hogy a versek elrendezését, a kötet tényleges szerkesztését egyedül végzi el, és a nagyszerű szerkesztés e r e d m é - nyeképpen vég i g v e - zeti versei csodálóját egész eddigi életén – a FÁJDALOM - I N D Á K időszakától a MINDENSÉG-ÉSZLELÉSEN keresztül az ÉLETCSODÁK, SZERETETVÁLSÁG időszakáig. A besorolt verseket erre a beszédes három ciklusra tagolja, melyeknek a megnevezése is költői, és egyértelműen jelzi

a ciklusba sorolt versek összetartozó gondolatiságát. Ezek a versek empátiikus gondolatokat, mély érzelmeket ébresztenek bennünk, és egészen határozottan nem tartoznak abba a kategóriába, amelyeket egy elolvasás mint elolvasottat után szinte kipipál a tudatunk. Bizonyára több olvasó fogja azt érezni, hogy vissza kell lapoznia, el kell olvasnia másnap is, újra kell éreznie, sőt értelmeznie lelkében. A szeretett és elvesztett társ hiányának szorító fájdalmától a szeretet balladáján, a lélekfagyasztó, reményölő valóságon és a gondolatok virtuális országútján vele való találkozás reményén át egészen a reális mindennapi élettel való szembenézésig, majd ezen élet szépségeinek felismeréséig, sőt a jövő várható örömajándékának remeléséig – igen, az érzelmeknek ezt a skáláját élhetjük át Mázsár László verseinek olvasásakor. És nem a verseskötetet méltató egyén gondolatai vagy értékítélete, nem a verseskötet bemutatásán jelen lévő baráti hallgatóság mosolya, tapsa avatja nagyszerű költővé Mázsár Lászlót, hanem ezek a gyönyörű lírai versek, ez a sajátos stílus, ez a költői igényesség, ez a magas szintű tudás. És minden bizonnyal ez a csodálatos, igazi szerelemébresztő kilenc sor is, amely verssé formálva egy újraéledő szerelem pillanatnyi gyönyörét mesés-szép szerelmi regénnyé képes transformálni. Hallgassuk csak... – Akár a sarki fény – Hirtelen megjelentél – Csillagszületés – volt tekinteted. – Szemed fénye génjeim – alkotórész lett – A múltat idézted. – Tétova meszei évek – rözseszerelmét.

Kedves László, tiszta szívvel, baráti szeretettel és elismeréssel gratulálók első verseskötetedhez, és kérlek, folytasd ezt a nagyszerű, valóban sikeres alkotói tevékenységet.

